

Hrvatsko društvo za upalne bolesti crijeva Hrvatskoga liječničkog zbora

Željko Krznarić^{1,2,3}✉

¹Zavod za gastroenterologiju i hepatologiju i Odjel za kliničku prehranu, Klinika za unutarnje bolesti, Klinički bolnički centar Zagreb

²Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

³Hrvatski liječnički zbor

Pregled rada Društva od 2019. do 2024. godine

O Društvu

Hrvatsko društvo za upalne bolesti crijeva Hrvatskoga liječničkog zbora osnovano je 10. veljače 2019. godine. Važnost i potrebu za osnivanjem ovog Društva prepoznao je prof. dr. sc. Željko Krznarić, dr. med. s manjom skupinom suradnika koji su uvidjeli nužnost samostalnog razvoja ovog segmenta gastroenterologije izvan udruge građana pod nazivom Hrvatsko gastroenterološko društvo. Upalne bolesti crijeva zbog svoje pojavnosti i zastupljenosti u populaciji predstavljaju velik izazov, predmet su širokoga znanstvenog i istraživačkog interesa uz dinamičan razvoj složene terapije.

Ciljevi rada Društva su unaprjeđenje skrbi za pacijente koji boluju od upalnih bolesti crijeva (u prvom redu Crohnova bolest i ulcerozni kolitis), razmjena znanja i iskustava između liječnika i drugih stručnjaka, pružanje podrške bolesnicima i njihovim obiteljima te promicanje istraživanja u ovom segmentu gastroenterologije. Nadalje, Društvo svojim radom pridonosi otkrivanju uzroka ovih još uvijek relativno novih bolesti, dinamičnom razvoju bioloških biljega bolesti i aktivnosti bolesti te poboljšanju kvalitete liječenja upalnih bolesti crijeva.

Stručni i znanstveni doprinos razumijevanju i liječenju upalnih bolesti crijeva

Hrvatsko društvo za upalne bolesti crijeva uspostavilo je suradnje s brojnim europskim društvima, a prije svega s Europskom organizacijom za Crohnovu bolest i ulcerozni kolitis (engl. *European Crohn's and Colitis Organisation*, ECCO), Europskim društvom za gastroenterologiju, endoskopiju i prehranu (engl. *European Association for Gastroenterology, Endoscopy and Nutrition*, EAGEN), Europskim društvom za gastrointestinalnu endoskopiju (engl. *European Society of Gastrointestinal Endoscopy*, ESGE) te Europskim društvom za kliničku prehranu i metabolizam (engl. *European Society of Clinical Nutrition and Metabolism*, ESPEN). Također, Društvo surađuje i s brojnim domaćim udrugama građana (Hrvatskim udruženjem za Crohnovu bolest i ulcerozni kolitis [HUCUK], Hrvatskim kardiološkim društvom [HKD], Hrvatskim društvom za debljinu [HLZ] te Udrugom oboljelih od celijakije).

Kako bi se njegovala suradnja i prijenos znanja kontinuirano se provode aktivnosti koje uključuju suradnju s vrhunskim domaćim, ali i međunarodnim stručnjacima, što dovodi to upoznavanja šireg kruga kolegica i kolega, ne nužno samo članova Društva s novim saznanjima i smjernicama za poboljšanje kvalitete skrbi za pacijente s upalnim bolestima crijeva.

✉ Adresa za dopisivanje:

Prof. dr. sc. Željko Krznarić, dr. med.; predsjednik Hrvatskoga liječničkog zbora; Klinika za unutarnje bolesti Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; KBC Zagreb; Kišpatićeva 12, 10000 Zagreb; e-pošta: zeljko.krznaric1@zg.ht.hr

SLIKA 1. DOC. DR. SC. GREGOR NOVAK, PROF. DR. SC. MARKO BRINAR, PRIM. DR. SC. TOMAŠIĆ, PROF. DR. SC. ŽELJKO KRZNARIĆ, PULA, 2024.

Tradicionalno 19. svibnja, povodom Svjetskog dana svjesnosti o upalnim bolestima, Društvo organizira stručni skup „IBD day“ usmjeren na isticanje važnosti prevencije, rane dijagnostike te redovitog praćenja i informiranja bolesnika o najnovijim modalitetima liječenja.

Također, tijekom godina održani su brojni multidisciplinarni stručni sastanci i simpoziji, kao što su *Liječenje zatajenja crijevne funkcije i sindroma kratkog crijeva*, *IBD expert meeting*, *Novosti iz Referentnih centara Zavoda za gastroenterologiju i hepatologiju KBC Zagreb*, uz značajnu posjećenost kako zdravstvenih djelatnika i drugih stručnjaka tako i pacijenata.

Nadalje, Društvo svojim radom i djelovanjem kontinuirano stavlja naglasak na važnost edukacije, povezivanje i razmjenu najnovijih spoznaja, ali i sistematizaciju brojnih znanstvenih i stručnih činjenica, što je bio i razlog organizacije *Prvog hrvatskog kongresa o upalnim bolestima crijeva* u lipnju 2024. godine koji je okupio eminentne stručnjake iz područja gastroenterologije i srodnih struka iz Europe. Osim predavanja i radionica, pružio je i mogućnost interakcije i umrežavanja s kolegama iz struke te razmjene ideja i suradnje na budućim istraživanjima.

Osim djelovanja Društva u cijelosti, potrebno je istaknuti kako pojedini članovi Društva aktivno sudjeluju u radu Jedinice za liječenje zatajenja crijevne funkcije koja je jedina takva klinička jedinica u RH i na jugoistoku Europe. Nadalje, predsjednik Društva ujedno djeluje kao predsjednik delegacije Republike Hrvatske u Europskoj uniji liječnika specijalista (engl. *European Union of Medical Specialists*, UEMS) te obnaša ujedno i dužnost nacionalnog predstavnika u ECCO-u čija je uloga učvrstiti suradnju na europskoj razini, promicati međunarodnu suradnju i širiti najnovije znanstvene i stručne spoznaje u području upalnih bolesti crijeva.

Pritom posebice valja istaknuti sudjelovanja u izradi ECCO-ovih i ESPEN-ovih smjernica: *ECCO Guidelines on Therapeutics in Crohn's Disease: Surgical Treatment*¹, *ESPEN guideline on chronic intestinal failure in adults – Update 2023*², *ESPEN practical guideline Clinical Nutrition in inflammatory bowel disease*³ te *ESPEN guideline: Clinical nutrition in inflammatory bowel disease*⁴.

Osim toga, članovi Društva predvode aktivnosti u izradi hrvatskih smjernica na području upalnih bolesti crijeva poput *Smjernica za kliničku prehranu kod upalnih bolesti crijeva*⁵ te u pripremi edukativnih brošura od kojih su posebno značajne *Liječenje Crohnove bolesti i ulceroznog kolitisa*, *Upalne bolesti crijeva i trudnoća*,

Prehrana oboljelih od upalnih bolesti crijeva (na hrvatskom i engleskom jeziku)⁶. Engleska verzija pod nazivom *A Patient's Guide to Nutrition in Inflammatory Bowel Disease* međunarodno je prihvaćena i kao dokument nalazi se na stranicama EFCCA-e (*European Federation of Crohn's and Ulcerative Colitis Associations*).

Članovi Društva sudjeluju i u više od dvadeset kliničkih studija te u različitim međunarodnim i domaćim znanstvenim te stručnim projektima i studijama.

Unatoč činjenici da je Hrvatsko društvo za upalne bolesti „mlado“ Društvo, aktivnosti tijekom godina djelovanja već sada su mnogobrojne i značajne u području koje doživljava dinamičan razvoj. Osnivanje, ali i kontinuirano djelovanje Hrvatskog društva za upalne bolesti crijeva Hrvatskoga liječničkog zbora predstavlja značajan korak prema unaprjeđenju kvalitete života pacijenata koji se suočavaju s ovim bolestima te doprinosi razumijevanju i liječenju kompleksnih bolesti koje predstavljaju velik izazov u medicini.

LITERATURA

1. Adamina M, Bonovas S, Raine T, Spinelli A, Warusavitarne J, Armuzzi A i sur. ECCO Guidelines on Therapeutics in Crohn's Disease: Surgical Treatment. *J Crohns Coliti.* s2020;14(2): 155–68. Oxford University Press (OUP). <https://doi.org/10.1093/ecco-jcc/jjz187>.
2. Pironi L, Cuerda C, Jeppesen PB, Joly F, Jonkers C, Krznarić Ž i sur. ESPEN guideline on chronic intestinal failure in adults – Update 2023. *Clin Nutr.* 2023;42(10):1940–2021.
3. Bischoff SC, Escher J, Hébuterne X, Kłęk S, Krznarić Z, Schneider S i sur. ESPEN practical guideline: Clinical Nutrition in inflammatory bowel disease. *Clin Nutr.* 2020;39(3):632–53.
4. Forbes A, Escher J, Hébuterne X, Kłęk S, Krznarić Z, Schneider S i sur. ESPEN guideline: Clinical nutrition in inflammatory bowel disease. *Clin Nutr.* 2017;36(2):321–47. doi: 10.1016/j.clnu.2016.12.027.
5. Krznarić Ž, Vranešić Bender D, Ljubas Kelečić D, Tonkić A, Čuković-Čavka S, Mijandrušić-Sinčić B i sur. Smjernice za kliničku prehranu kod upalnih bolesti crijeva*. *Liječ Vjesn* [Internet]. 2018;140(3–4):106–19. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/201093> [Pristupljeno 7. studenog 2024.].
6. *Hrvatsko udruženje za Crohnovu bolest i ulcerozni kolitis* [Internet]. Dostupno na: <https://hucuk.hr/> [Pristupljeno 9. listopada 2024.].